

# **ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII DLA SZKOŁY PONADPODSTAWOWEJ – zakres podstawowy**

**NAUCZYCIELE :** Jolanta Winnik, Marta Bagińska, Mariusz Mężyński

**KLASY:** I a, I b, I c , I d, II a, II b, II c, III a, III b, III c, III d, III e, III f, IV f

**ROK SZKOLNY:** 2025/2026

**PROGRAM NAUCZANIA:** Program nauczania geografii w zakresie podstawowym dla liceum ogólnokształcącego i technikum *Nowe Oblicza geografii* autorzy: Barbara Dziedzic, Barbara Korbel, Ewa Maria TUZ, wyd. Nowa Era

## **PODRĘCZNIK:**

- klasa pierwsza: „Nowe Oblicza geografii 1” Smart book 1 autorzy: Roman Malarz, Marek Więckowski wyd. Nowa Era
- klasa druga: „Oblicza geografii 2”, autorzy: Tomasz Rachwał, Radosław Uliszak, Krzysztof Wiedermann, Paweł Kroh, wyd. Nowa Era
- klasa trzecia: „Oblicza geografii 3”, autorzy: Czesław Adamiak, Anna Dubownik, Marcin Świtoniak, Marcin Nowak, Barbara Szyda, wyd. Nowa Era

## **PODSTAWA PRAWNA:**

Przedmiotowe zasady oceniania (PZO) opracowano na podstawie:

1. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U.2017.59).
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U.2019.379)
3. Zasady Wewnątrzszkolnego Oceniania I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Gorzowie Wlkp.

## **OGÓLNE CELE OCENIANIA UCZNIÓW:**

- służy wspieraniu rozwoju ucznia
- pełni rolę motywacyjno-kształcącą – uczy samodzielności, systematyczności, samokontroli i samooceny,
- daje informację zwrotną niezbędną do planowania jego dalszej nauki,
- dostarcza rodzicom bieżących informacji o postępach, uzdolnieniach i kłopotach ich dzieci,
- umożliwia nauczycielom doskonalenie organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

## **CELE KSZTAŁCENIA I WYCHOWANIA:**

1. traktowanie uporządkowanej, systematycznej wiedzy jako podstawy kształtowania umiejętności;
2. doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak czytanie ze zrozumieniem, twórcze pisanie, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp.;
3. rozwijanie osobistych zainteresowań ucznia oraz integrowanie wiedzy przedmiotowej z różnych dyscyplin;
4. zdobywanie umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadniania własnych i cudzych sądów w procesie dialogu we wspólnocie dociekającej;
5. łączenie zdolności krytycznego i logicznego myślenia z umiejętnościami wyobraźniowo-twórczymi;
6. rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej;
7. rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą oraz jej rozumienie;
8. rozwijanie u uczniów szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości.

## **WYMAGANIA OGÓLNE KSZTAŁCENIA GEOGRAFICZNEGO**

### **I. Wiedza geograficzna.**

1. Poznawanie terminologii geograficznej.
2. Zaznajomienie z różnorodnymi źródłami i metodami pozyskiwania informacji geograficznej.
3. Poznanie zróżnicowania środowiska geograficznego, głównych zjawisk i procesów geograficznych oraz ich uwarunkowań i konsekwencji.
4. Poznanie podstawowych relacji między elementami przestrzeni geograficznej (przyrodniczej, społeczno-gospodarczej i kulturowej) w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej.
5. Rozumienie prawidłowości w zakresie funkcjonowania środowiska geograficznego oraz wzajemnych zależności w systemie człowiek – przyroda.
6. Rozumienie zasad racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody i zachowania dziedzictwa kulturowego.

### **II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.**

1. Korzystanie z planów, map fizycznogeograficznych i społeczno-gospodarczych, fotografii, zdjęć lotniczych i satelitarnych, rysunków, wykresów, danych statystycznych, tekstów Źródłowych, technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz geoinformacyjnych w celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych.
2. Interpretowanie treści różnych map.
3. Identyfikowanie relacji między poszczególnymi elementami środowiska geograficznego (przyrodniczego, społeczno-gospodarczego i kulturowego).
4. Formułowanie twierdzeń o podstawowych prawidłowościach dotyczących funkcjonowania Środowiska geograficznego.
5. Ocenianie zjawisk i procesów politycznych, społeczno-kulturowych oraz gospodarczych zachodzących w Polsce i w różnych regionach świata.
6. Przewidywanie skutków działalności gospodarczej człowieka w środowisku geograficznym.
7. Krytyczne, odpowiedzialne ocenianie przemian środowiska przyrodniczego oraz zmian społeczno-kulturowych i gospodarczych w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej.
8. Wykonywanie obliczeń matematycznych z zakresu geografii fizycznej i społeczno- -ekonomicznej na potrzeby wnioskowania o zjawiskach i procesach geograficznych.
9. Rozwijanie umiejętności komunikowania się i podejmowania konstruktywnej współpracy w grupie.
10. Wykorzystywanie zdobytej wiedzy i umiejętności geograficznych w Życiu codziennym zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

### **III. Kształtowanie postaw.**

1. Rozwijanie zainteresowań geograficznych, budzenie ciekawości świata.
2. Docenianie znaczenia wiedzy geograficznej w poznawaniu i kształtowaniu przestrzeni geograficznej.
3. Dostrzeganie aplikacyjnego charakteru geografii.
4. Podejmowanie refleksji nad pięknem i harmonią świata przyrody, krajobrazów przyrodniczych i kulturowych oraz osiągnięciami cywilizacyjnymi ludzkości.
5. Rozumienie potrzeby racjonalnego gospodarowania w środowisku geograficznym zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, ochrony elementów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego oraz konieczności rekultywacji i rewitalizacji obszarów zdegradowanych.
6. Przyjmowanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej.
7. Kształtowanie więzi emocjonalnych z najbliższym otoczeniem, regionem oraz krajem ojczystym.
8. Kształtowanie postawy zrozumienia i szacunku dla tradycji, kultury i osiągnięć cywilizacyjnych Polski, własnego regionu i społeczności lokalnej oraz dla ludzi innych kultur i tradycji.
9. Przełamywanie stereotypów i kształtowanie postaw solidarności, szacunku i empatii wobec Polaków oraz przedstawicieli innych narodów i społeczności.

### **RODZAJE AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIANIU**

- wypowiedzi ustne –
- kartkówki –

- praca na lekcji –
- sprawdziany –
- mapa –
- zadanie domowe –
- udział i sukces w olimpiadzie-

## **ILOŚĆ OCEN W SEMESTRZE**

Klasa 1 - 1 godzina tygodniowo

I semestr - minimum 3 oceny

II semestr – minimum 3 oceny

Klasa 2 –2 godziny tygodniowo

I semestr - minimum 5 ocen

II semestr – minimum 5 ocen

Klasa 3 - 1 godzina tygodniowo

I semestr - minimum 3 oceny

II semestr – minimum 3 oceny

Ocena z mapy (odpowiedź ustna lub konturówka):

Świat – podział polityczny (klasa 2- I semestr)

Europa konturówka państwa i stolicy (klasa 2- I semestr)

Europa mapa fizyczna (klasa 2- II semestr)

Świat – linia brzegowa (klasa 1- I semestr)

Świat – rzeki i jeziora (klasa 1- I semestr)

Świat – rzeźba terenu (klasa 1- II semestr)

Polska – rzeźba terenu (klasa 3- I semestr)

Polska- rzeki, jeziora (klasa 3- II semestr)

Polska – województwa konturówka (klasa 3- w każdym semestrze)

Polska- największe miasta (klasa 3)

## **NORMY WYMAGAŃ NA POSZCZEGÓLNE OCENY**

- ocena celująca – uczeń, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, proponuje nietypowe rozwiązania problemów teoretycznych i praktycznych, osiąga sukcesy w olimpiadach geograficznych na szczeblu okręgowym lub krajowym;
- ocena bardzo dobra – uczeń posiada wiadomości i umiejętności wyspecjalizowane, stosunkowo trudne do opanowania, ale rozwijające myślenie twórcze;
- ocena dobra – uczeń posiada wiadomości i umiejętności umiarkowanie trudne do opanowania, przydatne, ale nie niezbędne w dalszej nauce; poszerzając i pogłębiając wiedzę podstawową, pośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym;
- ocena dostateczna – uczeń posiada podstawowe wiadomości i umiejętności, które, będąc stosunkowo łatwymi do opanowania, są całkowicie niezbędne w dalszej nauce i bezpośrednio użyteczne w życiu codziennym;
- ocena dopuszczająca – uczeń posiada umiejętności potrzebne do świadomego udziału w zajęciach szkolnych i wykonywania prostych zadań;
- ocena niedostateczna – uczeń nie jest w stanie wykonać elementarnych zadań o niewielkim stopniu trudności;

## **ZASADY OCENIANIA PRACY NA ZAJĘCIACH:**

- a) Na początku roku uczniowie są zapoznawani z zasadami oceniania z przedmiotu.
- b) w ocenianiu obowiązuje sześciostopniowa skala ocen. Przy ocenach dopuszcza się stawianie znaków „+” i „-”
- c) Przeliczanie udziału procentowego na oceny:  
0 – 39% niedostateczny  
40 – 54% dopuszczający  
55 – 69% dostateczny  
70 – 84% dobry  
85 – 94% bardzo dobry  
95 - 100% celujący
- d) Uczeń nieobecny w szkole podczas zapowiedzianego wcześniej pisemnego sprawdzania wiedzy i umiejętności, po usprawiedliwieniu nieobecności, ma obowiązek zaliczenia sprawdzanego materiału w formie i terminie ustalonym z nauczycielem do dwóch tygodni liczonych od dnia przeprowadzenia sprawdzianu. W wyjątkowych sytuacjach (nieobecność powyżej 10 dni uczeń sam zgłasza się do nauczyciela i ustala z nim termin)
- e) Sprawdzone i poprawione prace są własnością ucznia.
- f) Dokonując oceny semestralnej nauczyciel bierze pod uwagę poziom spełnienia przez ucznia wymagań programowych oraz jego specyficzne, indywidualne cechy, przebieg nauki, dynamikę rozwoju, sprawności praktyczne i zaangażowanie i przygotowanie do lekcji (posiadanie podręcznika i ćwiczeń). Ocena końcoworoczna nie jest średnią arytmetyczną ocen semestralnych, lecz uwzględnia postęp wiedzy i umiejętności ucznia. Średnia arytmetyczna ocen cząstkowych nie jest jedynym kryterium ustalania oceny semestralnej i rocznej.
- g) Ocena końcoworoczna jest wystawiana z uwzględnieniem ocen z pierwszego i drugiego semestru.

h) Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie jeden raz w semestrze (przy jednej godzinie w tygodniu) lub dwa razy (w przypadku dwóch lub większej liczby godzin geografii w tygodniu).

i) Kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie.

j) Uczeń może poprawić w semestrze wybraną przez siebie ocenę z zapowiedzianej formy sprawdzania wiadomości (sprawdzian lub mapa).

k) Otrzymałą ocenę niesatysfakcjonującą, uczeń może poprawiać tylko jeden raz, w uzgodnionym z nauczycielem terminie. O formie poprawy decyduje nauczyciel. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności, uczeń traci prawo do poprawy. W przypadku niepowodzenia pozostaje tylko ocena poprzednia.

l) W sytuacji gdy uczeń nie zaliczy obowiązkowej formy sprawdzania osiągnięć, nauczyciel wpisuje symbol „N” oznaczający brak zaliczenia – dotyczy sprawdzianu i odpowiedzi z mapy.

W sytuacji gdy uczeń jest nieobecny na pozostałych formach sprawdzania wiedzy, nauczyciel wpisuje do dziennika symbol „-”, który nie ma wpływu na ocenę końcową.

Uczniowie zobowiązani są do zachowania terminu oddawania prac. W przypadku nie dotrzymania terminu uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Ocenę tę można poprawić po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem.

ł) Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej są określone w WZO.

## **NAUCZANIE ZDALNE**

Rodzaje aktywności podlegające ocenianiu:

- zadanie domowe,
- prezentacje,
- sprawdzian (w formie on-line)
- mapa

Tryb poprawiania ocen:

- poprawa odbywać się będzie poprzez odpowiedź ustną (on-line);
- konsultacje indywidualne on-line tylko w godzinach lekcyjnych (wg planu) po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem;

Zasady oceniania uczniów:

- a) Uczniowie którzy nie pisali sprawdzianu mają obowiązek umówić się na konsultacje indywidualne w celu zaliczenia materiału;
- b) Uczniowie zobowiązani są do zachowania terminu oddawania prac. W przypadku nie dotrzymania terminu uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Ocenę tę można poprawić po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem.

